

Konjunkturbarometern Maj 2017

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier, Working paper, PM** och som remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	7
Bygg- och anläggningsverksamhet.....	8
Detaljhandel.....	9
Privata tjänstenärings.....	10
Hushåll	12

Sammanfattning

Barometerindikatorn sjönk från 112,6 i april till 111,0 i maj, men pekar fortsatt på ett mycket starkt läge i ekonomin. Den marginella nedgången förklaras av tillverkningsindustrin vars konfidensindikator föll tillbaka efter förra månadens kraftiga uppgång. Hushållens konfidensindikator steg däremot för andra månaden i rad, framför allt till följd av en ljusare syn på utvecklingen för den svenska ekonomin det närmaste året.

Tillverkningsindustrins konfidensindikator föll tillbaka igen i maj efter förra månadens kraftiga uppgång till en historiskt hög nivå. Indikatorn landar dock på fortsatt höga 117,0, det vill säga betydligt över det historiska genomsnittet. Industriföretagen rapporterar om god ordertillväxt de senaste månaderna och produktions- och anställningsplanerna för kommande tre månader är fortsatt mycket optimistiska

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet steg ytterligare i maj och signalerar fortsatt om ett mycket starkt läge.

Detaljhandelns konfidensindikator steg 1,1 enheter och ligger nu på det historiska genomsnittet. Företagen rapporterar om något svagare försäljningstillväxt än normalt de senaste månaderna men har fortsatt optimistiska förväntningar på utvecklingen framöver.

Konfidensindikatorn för de privata tjänstenäringarna steg 1,0 enheter i maj och visar på ett starkare läge än normalt. Något höjda förväntningar på efterfrågan på tre månaders sikt förklarar uppgången.

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	mar 2017	apr 2017	maj 2017	Förän- dring	Läget
Barometerindikatorn	109,0	112,6	111,0	-1,6	++
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	112,4	122,9	117,0	-5,9	++
Bygg- och anläggningsverksamhet	114,6	111,6	114,5	2,9	++
Detaljhandel	102,8	99,0	100,1	1,1	=
Privata tjänstenäringar	105,7	103,1	104,1	1,0	+
Hushåll	102,7	103,7	105,9	2,2	+

Begrepp och metod

Barometerindikatorn

har som syfte att mäta det aktuella stämmningsläget i den svenska ekonomin genom att använda informationen från både företags- och hushållsbarometern. Barometerindikatorn samvarierar med förändringen av BNP. Den har standardiserats till medelvärde 100 och standardavvikelse 10. Standardiseringen av Barometerindikatorn innebär att den inte kan beräknas som ett vägt medelvärde av de ingående sektorernas konfidens indikatorer.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor. De är standardiserade till medelvärde 100 och standardavvikelse 10.

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

Säsongsrensning

av en tidsserie innebär att avlägsna variationer som beror på säsong. Indikatorerna revideras något varje månad när de ingående netttotalen säsongsrensas.

Trend

Ibland redovisas en trend, där tillfälliga effekter (brus) har avlägsnats.

Läget

++ mycket starkare än normalt
+ starkare än normalt
= ungefär som normalt
- svagare än normalt
-- mycket svagare än normalt

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:
www.konj.se/metodbok-barometer

Barometerindikatorn

Tillverkningsindustri

Bygg- och anläggningsverksamhet

Detaljhandel

Privata tjänstenärningar

Hushåll

Företag

Totala näringslivet

FORTSATT STARKA SIGNALER

Konfidensindikatorn för näringslivet signalerar, trots en viss nedgång, om ett fortsatt starkt läge. Dämpningen förklaras av tillverkningsindustrin vars konfidensindikator föll tillbaka igen efter förra månadens kraftiga uppgång. Indikatorerna för övriga sektorer i näringslivet steg i maj.

Utfall och nuläge: Företagens samlade omdöme om rådande efterfrågeläge är fortsatt mycket starkt. Tillverknings- och byggindustrin samt de privata tjänstenäringarna bidrar med betydligt ljusare omdömen än normalt medan handels syn på nuvarande försäljningssituation är i nivå med det historiska genomsnittet.

Antalet anställda uppges ha ökat i samtliga sektorer de senaste tre månaderna.

Förväntningar och planer: Näringslivet väntar sig sammantaget en ökning av antalet anställda de närmaste månaderna. Företagens anställningsplaner är betydligt mer optimistiska än normalt vilket pekar på en stark sysselsättningsutveckling. Signalerna är förhållandevis lika för näringslivets olika delar.

Tabell 2 Totala näringslivet

Indikator och säsongsrensade netttotal

	Medel	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Konfidensindikator	100	108,5	108,5	108,3	107,7
Efterfrågeläge, nulägesomdöme	-18	0	0	2	-1
Antal anställda, utfall	-4	15	13	11	11
Antal anställda, förväntningar	-3	16	16	15	17

Tillverkningsindustri

OPTIMISTISKA PRODUKTIONS- OCH ANSTÄLLNINGSPLANER

Utfall och nuläge: Industriföretagen rapporterar om god ordertillväxt på både hemma- och exportmarknaden de senaste månaderna. Starkast utveckling på den inhemska marknaden redovisar maskinindustri, industri för elapparater, annan transportmedelsindustri samt industri för andra icke-metalliska mineraliska produkter (främst insatsvaror till byggindustrin). Exempel på branscher som rapporterar om god ordertillväxt på exportmark-

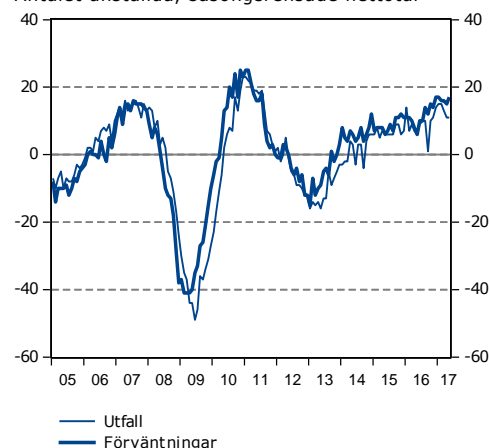
Totala näringslivet

Konfidensindikatorn, säsongsrensade värden. Index, medelvärde=100

Totala näringslivet

Antalet anställda, säsongsrensade netttotal

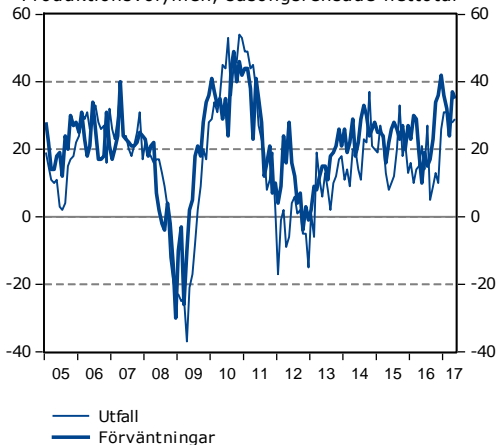
Tillverkningsindustri

Orderingången (utfall), säsongsrensade netttotal

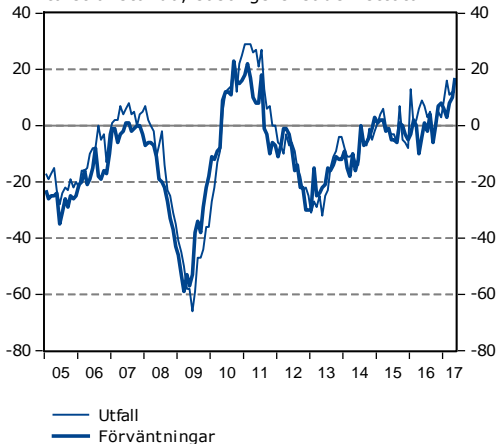

TillverkningsindustriTotal orderstock (nulägesomdöme)
säsongrensade netttotal**Tillverkningsindustri**

Produktionsvolymen, säsongrensade netttotal

Tillverkningsindustri

Antalet anställda, säsongrensade netttotal

naden är massa-, motorfordons-, maskin- och metallvaruindustri.

Industriföretagens samlade syn på orderstockarnas storlek i nuläget, som tog ett rejält språng uppåt i april, har återgått till motsvarande nivåer som uppmättes dessförinnan. Synen på orderstockarna är, trots dämpningen i maj, betydligt ljusare än normalt.

Företagen är sammantaget nöjda med färdigvarulagrens storlek i nuläget. Produktionsvolymen uppges ha ökat i jämförelsevis stor omfattning de senaste månaderna, liksom antalet anställda.

Förväntningar och planer: Företagen redovisar fortsatt mycket optimistiska produktionsplaner för de närmaste månaderna. Detsamma gäller anställningsplanerna som steg ytterligare i maj. Exempel på branscher som planerar att nyanställa är transportmedels-, maskin-, elektronik- och övrig trävaruindustri.

Andelen industriföretag som aviserar höjda försäljningspriser de närmaste månaderna har ökat något i maj och är jämförelsevis hög i ett historiskt perspektiv.

Tabell 3 Tillverkningsindustri

Säsongrensade netttotal

	Medel	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Utfall och nuläge					
Produktionsvolym	15	31	28	28	29
Orderingång hemmamarknad	6	19	15	20	23
Orderingång exportmarknad	12	30	20	25	28
Orderstock (nulägesomdöme)	-18	5	1	17	5
Exportorderstock (nulägesomdöme)	-12	6	1	16	2
Färdigvarulager (nulägesomdöme)	14	2	1	-3	1
Antal anställda	-10	16	11	12	12
Förväntningar och planer					
Produktionsvolym	21	32	24	37	35
Försäljningspriser hemmamarknad	8	18	8	14	19
Försäljningspriser exportmarknad	1	9	6	18	18
Antal anställda	-13	3	8	10	17

Bygg- och anläggningsverksamhet**MYCKET STARK ORDERTILLVÄXT**

Utfall och nuläge: Byggföretagen rapporterar om mycket god ordertillväxt de senaste tre månaderna och nettotalet för frågan har inte varit så högt sedan 2007. Även synen på orderstockarnas storlek i nuläget har stärkts ytterligare i maj och den uppmätta nivån på nettotalet är den högsta sedan 2008.

Byggandet uppges ha ökat de senaste månaderna och nivån på nettotalet indikerar en betydligt starkare utveckling än normalt.

Både hus- och anläggningsbyggarna rapporterar om en starkare sysselsättningsutveckling än normalt de senaste månaderna. Samtidigt fortsätter företagen att ange brist på arbetskraft som det främsta hindret för ökat byggande. Ungefär sex av tio företag bland husbyggarna anger att arbetskraftsbrist är det främsta hindret vilket är en jämförelsevis hög siffra.

Förväntningar och planer: Byggföretagens förväntningar på orderstockarna de närmaste månaderna är fortsatt mer optimistiska än normalt. Nettotalet för frågan sjönk dock i maj, speciellt för anläggningsbyggarna.

Förväntningarna på byggandet steg något i maj och ligger nu i nivå med historiska genomsnittet.

Anställningsplanerna är fortsatt optimistiska och signalerar om en starkare sysselsättningsutveckling än normalt på tre månaders sikt.

Anbudspriserna väntas sammantaget stiga framöver.

Tabell 4 Bygg- och anläggningsverksamhet

Säsongrensade nettotal

	Medel	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Utfall och nuläge					
Byggandet, utfall	7	39	37	47	51
Anbudspriser, utfall	-6	12	10	19	21
Orderstock, utfall	3	40	42	35	52
Orderstock, nulägesomdöme	-28	9	14	15	30
Antal anställda, utfall	-4	18	17	9	18
Förväntningar och planer					
Byggandet, förväntningar	13	23	21	10	21
Anbudspriser, förväntningar	0	15	8	22	29
Orderstock, förväntningar	10	56	58	58	42
Antal anställda, förväntningar	2	33	49	30	32

Detaljhandel

MER DÄMPAT OM FÖRSÄLJNINGSSITUATIONEN

Utfall och nuläge: Företagen inom detaljhandel fortsätter att rapportera om en svagare försäljningstillväxt än normalt. Företagens samlade omdöme om nuvarande försäljningssituation har sammantaget försvagats men bilden är splittrad. Riktigt nöjda med försäljningssituationen är företagen inom handel med motorfordon, medan företagen inom livsmedelshandel är mer dämpade än normalt.

Bygg- och anläggningsverksamhet

Orderstocken, säsongrensade nettotal

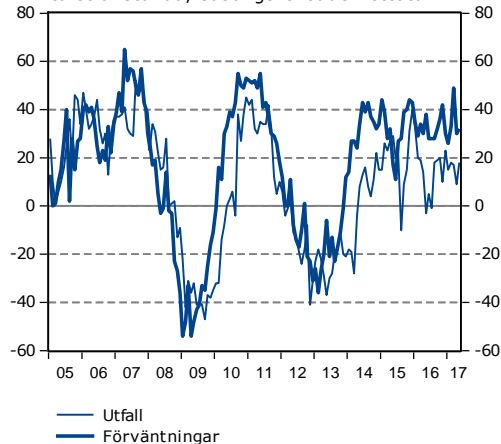
Bygg- och anläggningsverksamhet

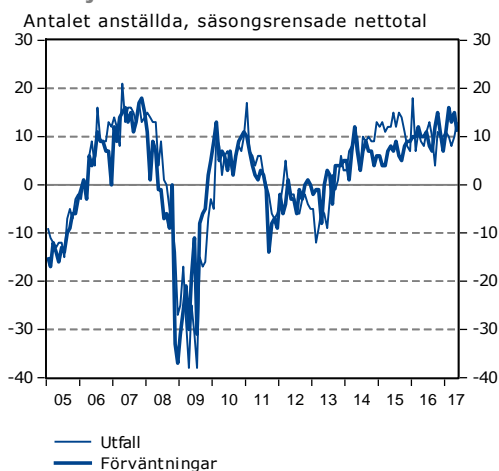
Orderstockens förändring, säsongrensade nettotal

Bygg- och anläggningsverksamhet

Antalet anställda, säsongrensade nettotal

Detaljhandel**Detaljhandel****Detaljhandel**

Antalet anställda uppges ha ökat de senaste tre månaderna.

Framför allt rapporterar handel med motorfordon och livsmedelshandel om en betydligt starkare sysselsättningsutveckling än normalt.

Förväntningar och planer: Detaljhandelns förväntningar på de närmaste månadernas försäljning är fortsatt något mer optimistiska än normalt liksom förväntningarna på försäljningssituationen på sex månaders sikt. Försäljningspriserna väntas sammantaget öka de närmaste tre månaderna och förväntningarna ligger, oförändrat från föregående månad, på en nivå nära det historiska genomsnittet.

Detaljhandelns anställningsplaner är fortsatt mer optimistiska än normalt. Mest optimistiska är företagen inom handel med motorfordon och livsmedelshandel.

Tabell 5 Detaljhandel

Säsongrensade netttotal

	Medel	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Utfall och nuläge					
Försäljningsvolym, utfall	27	14	15	17	13
Försäljningssituation, nulägesomdöme	3	3	2	2	-7
Varulager, nulägesomdöme	27	21	22	24	23
Antal anställda, utfall	3	10	8	10	13
Förväntningar och planer					
Försäljningsvolym, förväntningar	40	50	50	39	44
Försäljningspriser, förväntningar	10	13	17	12	12
Inköp av varor, förväntningar	16	20	22	12	24
Antal anställda, förväntningar	1	16	13	15	11
Försäljningssituation om 6 mån	44	53	50	49	45

Privata tjänstenärings

FÖRHÅLLANDEVIS STOR UPPDRAGSVOLYM

Utfall och nuläge: Tjänsteföretagen redovisar en efterfrågetillväxt i nivå med det historiska genomsnittet. De är jämförelsevis nöjda med storleken på uppdragsvolymen i nuläget. Mest nöjda med uppdragsvolymen är arkitekter, men även olika konsultbranscher och fastighetsmäklare är mycket nöjda.

Antalet anställda uppges sammantaget ha ökat i något större omfattning än normalt de senaste månaderna.

Andelen tjänsteföretag som rapporterar om höjda försäljningspriser är något större än normalt.

Förväntningar och planer: Tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågeutvecklingen de närmaste månaderna är fortsatt optimistiska.

En ungefär lika stor andel företag som normalt förväntar sig ökade försäljningspriser.

Även anställningsplanerna är optimistiska och fortsätter att peka på en jämförelsevis stark sysselsättningsutveckling de närmaste månaderna. Mest optimistiska anställningsplaner redovisar olika konsulttjänstföretag och uthyrningsfirmor.

Tabell 6 Privata tjänstenärningar

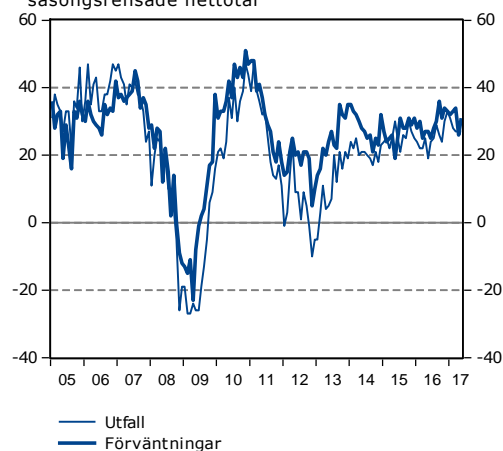
Säsongsrensade netttotal

	Medel	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Utfall och nuläge					
Utvecklingen av företagets verksamhet, utfall	22	26	26	24	22
Efterfrågan på företagets tjänster, utfall	18	28	27	27	27
Volymen på ineliggande uppdrag, nulägesomdöme	-27	-6	-6	-7	-7
Försäljningspriser, utfall	4	10	11	9	9
Antal anställda, utfall	0	15	12	11	9
Förväntningar och planer					
Efterfrågan på företagets tjänster, förväntningar	24	33	34	26	31
Försäljningspriser, förväntningar	10	16	15	10	9
Antal anställda, förväntningar	5	19	19	13	19

Svaren samlades in mellan 27 april och 17 maj.

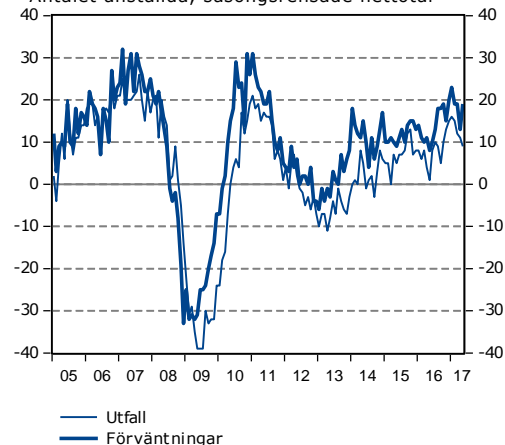
Privata tjänstenärningar

Efterfrågan på företagets tjänster, säsongsrensade netttotal

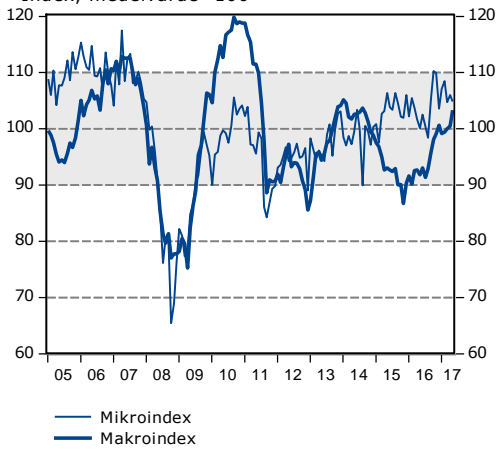
Privata tjänstenärningar

Antalet anställda, säsongsrensade netttotal

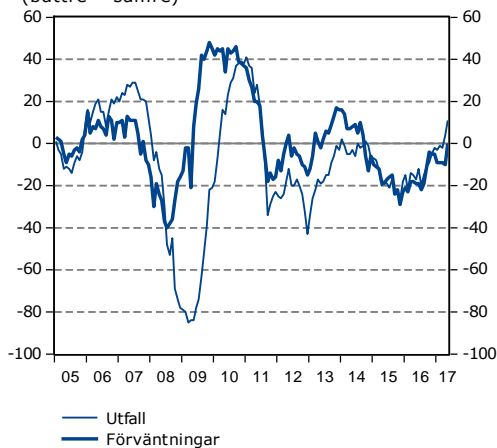
Hushåll

Mikro- och makroindex, säsongrensade värden. Index, medelvärde=100

Hushåll

Ekonomi i Sverige, säsongrensade netttotal (bättre - sämre)

Mikroindex

Sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi. Mikroindex beräknas som genomsnittet av nettotalen (säsongrensade och standardiserade) för frågorna om den egna ekonomin, i nuläget respektive på tolv månaders sikt, samt frågorna om det är förmånligt att köpa kapitalvaror nu och om man planerar att öka inköpen av sådana varor de närmaste tolv månaderna.

Makroindex

Sammanfattar hushållens syn på läget i svensk ekonomi. Makroindex beräknas som genomsnittet av nettotalen (säsongrensade och standardiserade) för frågorna om den svenska ekonomin, i nuläget respektive på tolv månaders sikt, samt frågan om arbetslöshetens utveckling de närmaste tolv månaderna.

Hushåll

LJUSARE SYN PÅ SVENSK EKONOMI

Makroindex, som sammanfattar hushållens syn på den svenska ekonomin, steg jämförelsevis mycket i maj och uppgår till 103,1. Indexet steg för fjärde månaden i rad och ligger nu på dess högsta nivå sedan 2014.

Mikroindex, som sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi, föll samtidigt från 105,8 i april till 104,6 i maj. Nivån ligger trots detta fortsatt över det historiska genomsnittet, vilket indikerar att hushållen är mer optimistiska än normalt om sin egen ekonomi.

Utfall och nuläge: Hushållens syn på sin egen ekonomi i nuläget är oförändrat positiv. Synen på den svenska ekonomin i nuläget förbättrades i maj och har inte varit så ljus sedan 2011.

Hushållens inställning till om det är rätt tidpunkt att köpa kapitalvaror just nu fortsätter att vara förhållandevis positiv.

En betydligt högre andel hushåll än normalt uppger att de sparar i nuläget. Nettotalet steg marginellt i maj och ligger på en historiskt hög nivå.

Hushållens syn på risken att själv bli arbetslös fortsätter att vara mycket ljus.

Förväntningar och planer: Hushållens förväntningar på den svenska ekonomin på tolv månaders sikt stärktes rejält i maj. Av de ingående frågorna bidrar denna fråga mest till ökningen i makroindex. Förväntningarna på den egna ekonomin var samtidigt i stort sett oförändrade och ligger nära det historiska genomsnittet.

Hushållen är fortsatt optimistiska om arbetslösheten de närmaste tolv månaderna. Nettotalet är oförändrat från föregående månad och trenden som länge varit positiv börjar nu plana ut något.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt uppgår till 2,4 procent i maj, vilket är oförändrat från föregående månad.

Hushållen har justerat ner sina ränteförväntningar på samtliga tidshorisonter från föregående månad. Den rörliga bostadsräntan förväntas uppgå till 2,17 procent på ett års sikt, 2,66 procent på två års sikt och 3,40 procent på fem års sikt.

Hushållen förväntar sig en ökning av bostadspriserna med 5,4 procent de kommande tolv månaderna, vilket är en ökning med 0,6 procentenheter i jämförelse med april.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 maj.

Tabell 7 Hushållsindikatorer

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Konfidensindikator	100,0	104,3	102,7	103,7	105,9
Makroindex	100,0	99,2	99,8	100,2	103,1
Mikroindex	100,0	108,3	104,5	105,8	104,6

Tabell 8 Hushållsfrågor

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Egen ekonomi nu	8	15	12	15	16
Egen ekonomi om 12 månader	19	20	20	19	18
Ekonomi i Sverige nu	-8	-1	-2	4	11
Ekonomi i Sverige om 12 månader	6	-9	-9	-10	0
Arbetslösheten 12 månader framåt	8	-1	-7	-5	-5
Rätt tidpunkt att köpa kapitalvaror nu	11	20	19	18	19
Hushållets inköp av kapitalvaror 12 månader framåt	-5	-2	-5	-4	-6
Fördelaktigt eller ofördelaktigt att spara nu	19	7	10	13	12
Hushållets sparande 12 månader framåt	46	69	64	64	68
Hushållets ekonomiska situation (sparar - skuldsätter sig)	55	67	72	66	67
Köp av bil inom 12 månader	-54	-52	-50	-48	-49
Köp av bostad inom 12 månader	-77	-77	-78	-77	-76
Renovering av bostaden inom 12 månader	-23	-20	-19	-23	-19
Egen arbetslöshetsrisk nu	-8	-14	-16	-18	-15

Tabell 9 Priser och räntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	feb 2017	mar 2017	apr 2017	maj 2017
Uppfattad inflation nu	2,1	2,0	2,5	2,3
Förväntad inflation om 12 mån	2,7	2,5	2,4	2,4
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,22	2,21	2,25	2,17
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,68	2,66	2,72	2,66
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,44	3,43	3,45	3,40
Förväntningar på årlig procentuell förändring av bostadspriserna i allmänhet	5,0	5,0	4,8	5,4
Förväntningar på årlig procentuell förändring av priset på den egna bostaden	4,4	4,8	4,7	4,7

Anmärkning. För en beskrivning av hur KI fastställer vilka observationer som ska utelämnas, se sidan 14 i Metodbok för Konjunkturbarometern på www.konj.se